

ЦИЈЕНА:

за Црну Гору на год. 10 перп., на по год. 5 перп.; ван земље 15 франака у злату.

за Црну Гору број 10 пара
за СТРАНЕ ЗЕМЉЕ БРОЈ 20 ПАРА

ЛИСТ ИЗЛАЗИ
УТОРНИКОМ И ПЕТКОМ

ВЈЕСНИК

АДРЕСА:
„Вјесник“ Цетиње, (Црна Гора)

ADRESSE:
„Viesnik“ Cetigné (Monténégro)

РУКОПИСИ, ВАЉА СЛАТИ УРЕДНИШТВУ „ВЈЕСНИКА“ ПРЕТПЛАТУ И ОГЛАСИ АДМИНИСТРАЦИЈИ.

ОГЛАСИ СЕ НАПЛАЋУЈУ ПО ПОГОДИ

Цетиње, 27. децембра.

Ловћен, света планина, никад не-претуљено кандило пред ликом знамења српске слободе, од ономад се од убојне вреве у темељима тресе. Купа се у јуначкој крви својих дивних и дичних браниоца.

Ловћен, најљепши украс Црне Горе, најздигнутији свјетионик у мрачним вјековима балканског ропства, сада је у највећој опасности, сада је најжешћом, најбјесомучнијом силом нападнут. Напад на њега, то је удар ножа у наше срце, у наше биће.

Одасвуда притиснути од далеко надмоћнијег непријатеља, који је оставио остатке српске независности од врхове црногорских планина, сви смо се физичким отпором и уздањем духа прибили уз, свакојем Србину и Славјанину, драги и свети Ловћен, да на њему изгинемо за слободу, за име и част Црне Горе.

Непрестана грмљава ловћенских топова, којом одјекује сва околина наше пријестонице, дубоко нам дира душу и навјештава нам долазак најодсуднијег часа нашега мучеништва, којем краја нема.

Горе срца!

„Бог се ошог, ко је вјчан без голема мријет јада“.

„Нема смрти без судњег дана, ни слободе без лелека“.

Не навикнути ни на каква земаљска добра, наши храбри витезови, бранећи од непријатељскога налета, под ураганом топовске ватре, сваку стопу ловћенских литица, гину без јада, и записују златним писменима своју Отаџбину у странице историје најчеститијих напора за идеале човјечанства.

На Ловћен су сада управљени погледи свега свијета, који опет нека види, како се Црногорац жртвује за слободу, за најљепшу чојекову драгоценост.

Врховна Команда саопштава:

Ситуација 23. децембра:

1) На сјеверном фронту јако артиљеријско дјейство без резултата.

2) Источни фронт: На мојковачком одсјеку непријатељ је нападао безусијешно Сухи—Дол—Беране и Рожјај—Беране. Непријатељ је нападао врло енергично цео дан на наше положаје Годујево—Годуша—Влах—Турјак са снагом од 7 баталона, 10 топова, 6 брдских хаубица и 6 митраљеза. Борба је вођена цео дан, али су сви непријатељски напади одбијени. Данас се очекује главни напад на овим правцима.

3) На западном фронту артиљеријска борба. Примјећује се јаче груписање непријатеља код Билећа и Требиња.

4) На фронту ловћенског одреда слаба артиљеријска борба.

Један њемачки аероплан пао је у Мркојевиће.

5) На осталим фронтовима без важнијих промјена.

Ситуација 24. децембра:

1) Непријатељ је у току 24. децембра предузео енергичан напад

на цео сјеверни и источни фронт од Лефертаре до Ругова. Напад је извршен са највећом жестином према мојковачком одсјеку, а тако исто непријатељ је енергично напао правцем Сухи—Дол—Беране и Рожјај—Беране. Непријатељ је развио 20 баталона, 16 топова и више митраљеза. Борба је вођена цео дан. У истој су биле велики губитци са обе стране, нарочито непријатељски. Борба је престала пред ноћ, али је ноћас опет продужена. До сада одржани су сви положаји у нашим рукама, осим што је непријатељ освојио села: Годушу и Годујево, положаје Влах и лијеви одсјек Турјака. Борба се продужује.

2. На осталим фронтовима јака артиљеријска ватра.

Ситуација 25. децембра:

1) На сјеверном фронту јака артиљеријска ватра.

2) На источном фронту: на мојковачком правцу наше трупе предузеле су напад на непријатеља код Левица. Борба је била врло ујорна, јер се је непријатељ бранио одлучно. Поједини положаји прелазили су из руке у руку, али најосљетку сви су остали у нашим рукама. Наши су губитци знатни, а непријатељски врло велики.

На правцу Рожјај—Беране и Суводол—Беране непријатељ је врло енергично нападао цео дан и поједино је успио да заузме положаје Турјак—наше трупе заузеле су положаје на лијевој обали ријеке Љешнице.

На правцу Пет—Ругова непријатељ је енергично нападао на наше положаје код Кућишта и сви су његови напади одбијени.

3. На западном фронту непријатељ је отпочео напад од 7 сати изјутра, нарочито одсјек Валишта—Гомилице, дјействујући силном артиљеријском ватром из свију форова и једне ратне лађе. На осталим одсјецима непријатељ је отварао цијелог дана ватру из свију својих батерија, која је била врло јака. Пјешадјски напад није предузиман, већ само вршио артиљеријску припрему.

4) Јутрос у 6 сати отпочео је напад на свима фронтовима Црне Горе.

Ситуација 26. децембра:

1. На сјеверном и источном фронту цијелог дана вођене су огорчене борбе. На мојковачком правцу сви су непријатељски напади одбијени. На правцу Беране—Рожјај наше трупе предузеле су напад противу непријатеља на Турјак. Цео дан вођена је борба и око подне успјели смо повратити Турјак, али је непријатељ по подне добио већа појачања, нарочито појавом једне колоне од Мургаша ка Смиљевци и принуђени смо на повлачење ка Берану на положаје на лијевој обали Лима.

У Ругови непријатељски напади одбијени су.

2. На западном фронту је непријатељ од Биоче Планине до Кличеваца раном зором отворио јаку артиљеријску ватру. Ускоро је предузео напад са надмоћнијом снагом од Гацког према Вучјем Долу и на цијелом фронту Планик—Кличевац. Борба је вођена врло огорчено. Пред вече непријатељ је успио освојити Планик, Вардар,

Плочу Граховску, Добрилицу, Букову Градину и Херцегову Градину. Ноћашњим нападом повратили смо Добрилицу, Букову Градину и Херцегову Градину.

3. На фронту ловћенског одреда непријатељ је такође зором отпочео напад на цијелом фронту од Кличеваца до Мора. Нарочито је била жасна артиљеријска ватра на одсјеку Крстац—Кук—Грбаљ. Непријатељ је дјействовао топовима из свију которских форова и из 2 крстарице и 4 контраторпидера. Послије снажне припреме артиљеријском ватром пријешао је у пјешадјски напад. Борба је вођена врло огорчено, али је непријатељ заузео село Мирац и подишао положаје Сука и Крстац на блиско одстојање. Борба је продужена зором. Непријатељ напада на овом фронту са снагом од 15.000 војника.

Дневник

Краљ на фронту. Његово Величанство Краљ јуче и данас био је на фронту ловћенског одреда. Дуго вријеме је пратио ток огорчене битке.

Божични дар рањеницима. Његово Краљ. Височанство Књагињица Ксенија 22. децембра удостојила је својом посетом скадарску војну болницу. Њено Височанство обилазило је сваког рањеног болесника, милостиво се разговарујући о њиховом стању и тјешећи их.

Том приликом Њено Краљ. Височанство предало је управнику болнице д-ру Иличковићу двије хиљаде перпера као божични дар Њеног Величанства Краљице Милене рањеним и болесним у скадарским болницама.

Милостива пажња Њеног Величанства и Њеног Краљ. Височанства дубоко је дирнула све рањене и болесне. Управитељ војне болнице д-р М. Иличковић у име рањених и болесних најпозније захваљује Њеном Величанству Краљици и Њеном Краљ. Височанству Књагињици Ксенији на милостивоме старању.

Биле на Његушима. Њихова Краљ. Височанства Књагињица Ксенија и Вјера извезле су се данас на подне на аутомобилима Црвенога Крста на Његуше, гдје су учествовале у пружању прве помоћи нашим рањеницима са Ловћена. Њихова Краљ. Височанства повратиле су се по подне са рањеницима на Цетиње.

Министарске вијести. Предсједник Краљевске Владе г. Лазар Мијусковић и Министар Војни г. бригадир Р. Вешовић јуче су били отпутовали у Скадар, откуда су се данас вратили у пријестоницу.

Отпутовао. Његово Високопреосвештенство Митрополит Србије Димитрије отпутовао је у Скадар.

Њ. Екс. Г. Министар Француски на Цетињу, спријечен болешћу и нагомиланим радом, овим путем дубоко захваљује свијема, који су му поводом Нове Године поднијели своја честитања.

Жали што није могао лично да свакоме понаособ захвали, па се користи овом приликом да им честита празнике Божића са најљепшим жељама за њих и њихову храбру Отаџбину.

ТЕЛЕГРАМИ

Руска офанзива

Петроград, 24. дец. Непријатељ је евакуирао Черновицу. Руско напредовање приморало је непријатеља да се из Черновица повуче на линију Заверки.

Лондон, 24. дец. Руси су постигли знатне успјехе између Ковела и румунске границе.

Париз, 24. Према телеграмима дописника „Тана“, Руси се сада налазе од Ковела далеко три до четири дана марша. Велика је важност ове жељезничке раскрснице која представља једину везу између центрума аустро-њемачких армија и њиховог југоисточног фронта. Овдје су угрожена лијева крила непријатељска. Између Олика и ријеке Стрипе Руси су опет знатно напредовали, освојили земљишта око Стрипе и заузели висове који доминирају Черновицама. Услед ових најновијих руских успјеха, налази се у опасности да буде одсјечен онај дио њемачко-аустријске војске који је на десној обали Дњестра на сјеверној румунској граници.

Петроград, 25. децембра. Бојеви се продужавају сјеверноисточно од Черновица. Руско се напредовање наставља. Непријатељеви противнапади одбијени су са великим губитцима по њега. Руси су заробили 1061 војника и заплјенили четири митраљеза.

Париз, 25. дец. Лист „Тан“ извијештен је из Солуна, да је у тамошњем аустријском консулату, поелије преметачине, нађена повећа количина пушака, револвера, турских застава и униформа, фишек-лија и разних експлозива. У присуству представника штампе извршен је попис нађенога ратног материјала.

Њемачко-аустријске новчане новове

Париз, 24. дец. Швајцарски листови поново пишу о падању курса њемачких и аустријских монета.

Лион, 25. дец. Из Женеве јављају да је опет почео падати курс њемачкој марки, исто тако и аустријској круни.

Са балканског бојишта

Малта, 24. дец. Један француски аероплан бацио је бомбе на бугарски логор између Петрича и Струмице. Штета бијаше знатна.

Са сјеверног бојишта

Петроград, 24. дец. Нијемци су покушали да пријеђу Двину код Елисана, али нијесу успјели. Код Барграда они су хтјели да продру до наших шанчева, али опет без успјеха. Руси су на средњој Стрипи отворили офанзиву, заузели су село Бјелавинце и освојили су положаје сјевероисточно од Черновице.

Злочинци оптужују

Лион, 24. дец. „Фремденблат“, орган бечкога Министарства Спољних Послова, вели да је хапшење њемачког и аустријског консула у Солуну један нови доказ у низу повреда међународнога права, које је у току овога рата учинио. Четворни Споразум корачајући путем грозота. Овоме гнушању немразлога што се тиче консула,

